

Молоде Життя

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА

Ч. 7 (118)

ГРУДЕНЬ

1954

КЛИЧЕМО ВАС, ЮНАЦТВО!

„Молоде Життя”, часопис пластової молоді, востаннє журнал пластового юнацтва, — старше віком за всіх з-поміж Вас, Юначки і Юнаки, старше віком навіть чи не за всіх теперішніх старших пластунів. Своїм літами доганяє воно навіть вже декого із пластунів-сеньорів.

Почало воно виходити ще в 1921 році, 34 роки тому неперіодичним часописом трохи меншого формату, як сьогоднішій і не так багато ілюстрованим. Це був перший пластовий часопис на західних землях України, що були тоді під польською зaimанницюю. В 1923 року воно почало виходити вже як місячник і на восьму протяг з розвитку і розквіту Пласти в рр. 1923-30 аж до розв’язання української пластової організації польською владою „Молоде Життя” було вірним провідником і супутником українських пластунів на рідних землях. Вони висловлювали іхні думки, іхнє захоплення, було друковано хронікою іхніх мандрівок, змагань, діяльності. В „Молодому Житті“ починали свою літературну дорогу багато з-поміж видатних пізніше українських поетів і письменників.

Після розв’язання Пласти і заборони видавання „Молодого Життя“ воно все ж таки не припиняло ніколи свого існування. Виходило під різними назвами в краю і на еміграції (Львів і Краків) і зновилося знову під свою назвою аж в 1945 році в окупованій американським військом Німеччині. З розвитком і розширенням Пласти на еміграції в країнах Західної Європи, що досягло вершика в 1947-48 рр., „Молоде Життя“ почало виходити знову, регулярно кожного місяця (з квітня 1948 до березня 1949).

З переселенням пластового брат-

ства в різні країни світу переселилося до Злучених Держав Америки теж і „Молоде Життя“. З 1950 р. виходило неперіодично (два-три числа на рік) і шільно цього — 1954-ого року — почало виходити правильно кожного місяця (крім вакації) і нині за намін вже сім чисел „Молодого Життя“ — журналу пластового юнацтва — і сім чисел „Готуйсь“ — журналу пластового новацтва.

Цих сім місяців видавання обидвох журналів не були легкі. Треба було не тільки редактувати „Молоде Життя“ і „Готуйсь“, але треба бу-

Зима на Чорногорі в Карпатах

Фото М. Сеньківський

Богдан Кравців

ТИМ, що в дорозі...

Ой, забарився місяць у крузі...
З народної колядки

Тим, що в дорозі, місяцю ясен,
Тим, що в дорозі в пін очо темну,
Вдалекі позі одинам-однієї,
Як біла далеч і бле небо, —

Тим, що в дорозі збилися з путі,
По бездоріжжі в заметах будуть,
І перед ними нічо не світить,
Ліві вочі очі І біла хата, —

Тим, що дорозі мають за друга
І за хохання тільки баґатя,
В яких згорято, як шахи бездомні,
Іх сміле серце І одважні думи, —

Всім тим в дорозі, місяцю ясен,
Дай же багато золота-срібла,
Світлого світла, хай воно душі
І бездоріжжя І шахи освітні, —

То ізрадіють ті, що в дорозі,
Ой, що в дорозі зимноїної,
То ізрадіють, місяцю ясен,
Поки їм зійде світле сонце:

(Із збірки „Дорога“, Львів, 1929)

ло за них — за папір, за кліші, за друк, за експедицію — платити і то готовими грішми, щоб — неробити довгів. І коли ми — хоч з трудом — дійшли до грудня 1954 року, то це мусимо завдячувати передусім тим пластовим станицям і групам, які точно й акуратно розколпартовували пластові виховні журнали, жертводавцям на пресовий фонд і Краївним Старшинам ЗДА і Канади, які своїми дотаціями вможливлювали здійснити намічений Головною Пластовою Булавою видавничий плян.

Але цих сім місяців доказали ще, що пластові організації в світі, зокрема в Злучених Державах і Канаді, такі міцні і чисельні, що коли б всі пластові осередки вів'язувалися точно й акуратно із своїх зобов’язань, супроти адміністрації виховних п.л. журналів, то ці жур-

нали могли б виходити точно і на-
віть у збільшенному об'ємі без біль-
ших дотацій. Мусимо сказати, що
на жаль ще буде і є декілька пла-
стових осередків, які ціліми рока-
ми не платили за „Молодого Життя”
і що багато осередків мали чималі
загелості за одержуванні скілько-
сті виховних журналів.

Сьогодні на порозі нового року
кличемо пластове юнацтво до зма-
гання за точне й акуратне розкольз-
портування „Молодого Життя” і

за негайне розрахування за одер-
жані журнали з адміністрацією „Мо-
лодого Життя”. Просимо теж юна-
цькі гуртки, курені і коші влашто-
вувати збірки на пресовий фонд
„Молодого Життя” і допомагати
цим розбудовувати пластові видав-
ництва.

І вікні: кличмо Вас, юнацтво,
до співпраці. Молоде Життя Ваші
часопис і він повинен бути дзерка-
лом Вашого життя, Ваших праць, Ваших
думок і Ваших переживань.

СОН ЮНАКА

Холода груднева ніч. На небі ме-
рехтять тисячі зірок. Навколо тиша.

У вікні стоїть старий похилій чо-
ловік і сумно дивиться на землю
сковану морозом, покриту снігом.
Привиджується йому могила темна,
холода, страшна — смерть, що про-
стягає до нього свої кістяні руки.
Перед ним вічність. Незабаром він
перейде її поріг, стане перед своїм
Творцем. З собою матиме книгу,
в якій до найменших подробиць за-
писане все, що зробив він у своєму
житті. І думка про це сповняє його
душу страхом. Тож усе життя свое
ішов він широкою, блудною доро-
гою гріха.

В його уяві стає чудовий травне-
вий ранок в дні його далекої юно-
сти. В його вухах гомонять слова
перестороги, що й висловлювали
циого ранку його старенький по-
божний батько: „Тримайся, сину, ві-
ри, служи вірно Богові, а Він тебе
ніколи не покине!” Але він повний
сил і непогамованих молодечих по-
ривів не послухав батькової ради.

Тепер розуміє, як тяжко він по-

милився. Його очі засновуються гір-
кими слізами і з душі виривається
розчаливе благава: „Господи,
верни ще раз мені мою молодість.
Перенеси мене ще раз у той день,
коли я не послухав моого батька.
Дай мені ще раз нагоду починати
дорогу моєго життя!”

Зближається ранок, а він все ще
стоїть. По його старечому обличчі
котяться важкі слізи і зрошують
землю й уста його безупину шепоту:
„Верни, моя молодість, вер-
нися!”

**

І молодість вернулася, бо це був
— тільки сон. Але він зробив на мо-
лодого роками, але вже постарілого
гріхами, юнака велике враження. Ю-
нак упав на коліна, подякував сво-
єму Творцю за пересторогу-рятую-
чу і вирішив основно змінити своє
життя.

Юні Друзі! Як пливе-рине вода
в ріці, так пливуть-ринуть і Ваші
літа. З кожним днем зближується
до берега вічності. Раз пережиті
роки вже ніколи не вернуться. Тому

Володимир Самійленко

УКРАЇНА

Наша славна Україна —
Наše щастя і наша рай!
Чи на світі є країна,
Що миша за наша край?
В добрій чи у ліз годині
Ми для неї живемо,
На Вкраїні для Вкраїні
Будем жити й помремо...
Не змогли нас супостати
Взяті в кайдані свої:
Ми бороним наші хати,
Наши тихій гай.
Не вмирає наша слава,
Не вмирає наша честь,
Бо живе в нас сила житва,
Бо робітники в нас єсть.
Гей, хто хоче всім свободи,
Поєднайтесь, як брати!
Сонцем правди, світлом згоди,
Боже, шлях нам освіті!
Хай забудеться недоля
І неслава даних літ,
Щастя ж рівне й рівна воля
Заснюють на інвесь світ!

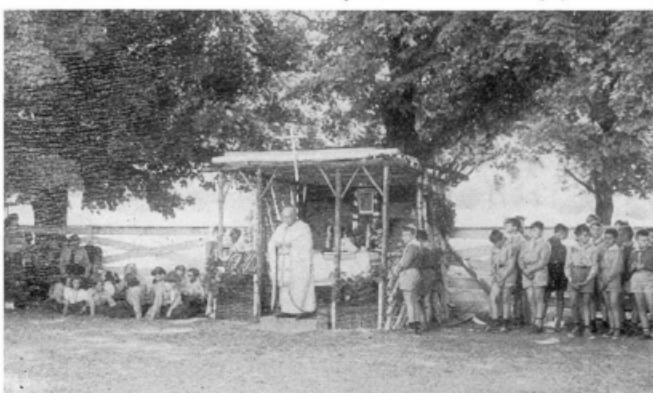
теж так важливо, щоб юнайкраще
проводити ці роки на службі Бога,
Батьківщини і біляжнього. Хто так
іх проведе, той на скільки життя не
мусимо жалувати за втраченим ча-
сом.

Не раз ми може чути такий ви-
слів: „Молодість має свої права”.
Це правда, але й Бог має свої пра-
ва. Коли майже дві тисячі літ тому
один юнак спитав Христя, які є пра-
ва молоді, що є програмою її життя,
то одержав таку відповідь: „Дотримуй
заповідей!” Прав моладості не
можна, як це робить багатьох, буду-
вати на потоптаннях правах-запо-
відях Божих! Молодь має бути жи-
від, радісна й весела, але ніколи роз-
пусна. Вона має бути відважною,
але ніхто не зухвало.

Коли Ісус Христос сказав юнакові
„Дотримуй заповідей!” — то почув
з його уст дуже милу відповідь:
„Всіх іх дотримувався я від моєї
ранньої молодості!” Які прості і
гарні слова! Вони повинні знайтися
на устах всієї нашої української
пластової молоді. І будуть вони не
тільки на устах, але будуть засвід-
чені й ділами, коли пластова молодь
здійснить свою головне гасло: Бу-
ти вірним Богові! Здійснення мо-
ладю цього гасла принесе Богові
славу, її народові радість і самій
молоді багато ласки і благослов-
ення Божого.

о. С. Шевчук

Капелян Українського Пла-
сту Вінницького

Проповідь під час Богослужби на Пластовій Оセルі в Іст Четтем

Фото: І. Гришин

ЯК ЗАПОРОЖЦІ ПРИЙМАЛИ У СВОЄ ТОВАРИСТВО

Запорожці, як підмовлять, було, до себе на Січ якого хлопця з Гетьманщини, то перше пробують, чи годиться він бути запорожцем. От то звілья йому варти кашу:

— Гляди ж, вари так, щоб і не сира була, щоб і не перекипала. А ми підемо косити. То ти, як уже каша буде готова, винди на такий то курган та й зови нас; а ми почуємо та й прийдемо.

От поберуть коси та й підуть нібито косити. А де в чорті им хочеться косити! Задеруться в комін та й лежать. То оце хлопець, зваривши кашу, вийде на могилу і зачне гукити. А вони й чуточку, та не озиваються. То він гукає-гукає та й дай плачати: „О! занесла мене нечиста сила між ці запорожці! Краще було дома сидти при батькові та при матері. А то ще перекинить каша, то прийдуть та битимуть вражі сини! Ой, бідна ж моя головоніво! Чого мене понесло між ці запорожці?”

Та запорожці, лежачи в траві, вислухають усе та й кажуть: „Ні, це не наш!” А далі вернутися до куреня та дадуть тому хлопцеві коня і грошей на дорогу, та й скажуть:

— Іди собі, куди хочеш! Нам таих не треба!

А як же котрийсь із хлопців вдастся розторонний і додагливий, то, вийшовши на могилу, кликнє разів до два:

— Гей, панове молодці, ідіте каші істи!

Та, як вони не озиваються, то він:

— Чорт же вас бери, коли мовчите! буду я й сам істи.

Та ще перед віходом ударить на могилі голпак: „Сй, тут мені по-гuleти на просторі!” І затягнувшись на весь степ козацьку пісню, піде собі до куреня, і давай уплатити кашу.

Та запорожці, лежаччи в траві, й кажуть:

— Оце наш!

Та побравши коси, ідуть до куреня. А він:

— Де у вас у біса носило, панове? Гукав-гукав, аж охрип; та щоб каша не перекиніла, то я почав сам істи.

— Ну, джуро, вставай! Годі тобі бути хлопцем: тепер ти рівний нам козак.

І приймають у товариство.

З „Українських переказів” зібраних Михайлом Возняком

Чорний Джек

З МОЇХ АЛЬПЕЙСЬКИХ МАНДРІВОК

(З записника самотнього мандрівника)

У світі високих шпилів кожний фрагмент має собі питому вагу, має своє обоснування. Тут нема чічого зайного, прикладового. Навіть ото великий скельний обрив, що десь зірвався з цієї грізної стіни, найшов собі місце, приляг до другого каменя, увійшов цілім своїм еством в Цілість. Став частиною Цілості. А цвіти? Ці пастелі блідо-жовтих примуль, тих глибоко-синих енціїв, тих різнооколірних рожечок, що мов мерехтливі гердані зависли поміж каменями — звідкіля набрали тих спокійних колювів та барв? Це оті неповторні в своїй красі гри барв заходи і сходи сонця цілували їхні пупищика. Іхній колір — це сонячні цілушки... А ця пишна королева високих шпилів, обгорнена легендами, снами і мріями неповторної юності — шаротка? Звідкіля в неї оция шляхетна білість пелюсток? Знаю — це літеплі бурі зминалі її золотистий колір дрібненькими камінами дощів. Це слізози отих матерів нерозвижною юністю багатих іонаків, що сковзнули, зірвалися з високих, недоступних стій, шукаючи цього нашого мрійного цвіту папороті — Золотої Шаротки. Це ж хмарі білі, що ними так часто огортаються високі шпилі — своїми ніж-

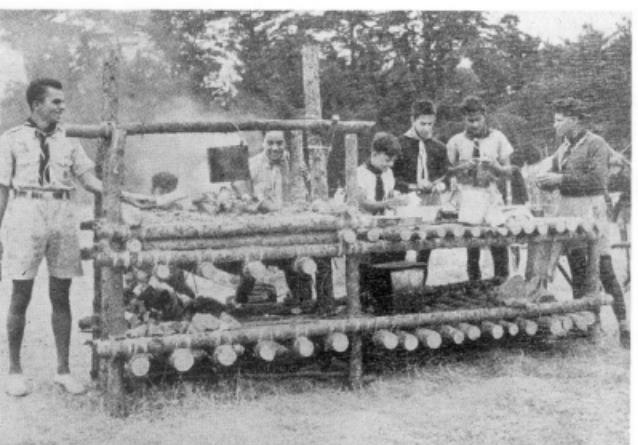
ними лестощами їх викохали... І пищається і зливається з коліром скелі, така гарна, як мрія...

А людина, цей найкращий твір Божої Руки має бути в цьому світі диссонансом? О, ні!

**

Не дивуйтесь, коли на гірських безпуштях, поміж високими шпилями зустрінете самотнього мандрівника. Коли проходитимете коло нього поздоровіте його добром словом, помахайте здалека рукою. Він наївно радісно поздоровить вас, усміхнеться. І бути може, що в його усміхі, коли ви спроможні спостерігати красу, найдете частиночку... Подумайте, постарайтесь відповісти собі на таке питання: Чому він самотній мандрівник? Шукайте відповіді передусім в самого себе!

Може кодись він мандрував в гурті друзів? Може в його була ніжніша душа, може він умів глибше сприймати красу? Може на одній з мандрівок вразило його якесь необачне слово друга, може вигук, може молодеч буйність? А може в його душі підсвідомо зродилася свідомість, що він зайвий в тому гурті? Може він свідомо тікає одинцем в цей світ завороженої краси, щоб розділити свій жаль, туту. Може він

Скавти із Фіджі куховарять на збудованій ними спеціально кухні під час зустрічі в Кентербері (Нова Зеландія)

Фото: „Jamboree”

„ПАН-ВУЖ” У БРАЗИЛІЙСЬКОМУ ПРАЛІСІ

хоче віднайти споневіряне буднями своє власне я, свій давніший радісний усміх, частиночку власної душі?...

Може саме з тих причин він самотній. Може саме на тій мандрівці знайде він те, чого ніколи не знайшов би, мандруючи в гурті друзів. Може саме на цій мандрівці піним і ніким не непокоєні вичує вперше і поклониться покаянно величі Творця, величі створеної Ним гірської Тиші.. . Може віднайде призабуте і загублене своє я?...

Тому не раніть свою присутністю величі гірської Тиші. Не вносіть диссонансу в світ неперевершеної краси, що її не людський ум чи руки здівигнули. Стараїтесь бути частиночкою цієї Тиші і Краси!

**

Люди, що вирости на низах, гороріть, що їх придавлюють високі шпилі. Так. Їх придавлюють, бо воно ніколи на них не були. Вони, найшовши у долинах, що між ними, розгубились вузькістю обрій, їх придавили гігантські масиви високих шпилів. Попробуйте намовити одного з них на гірську мандрівку. Вийдіть з ним на високий шпиль. Коли його душа спроможна сприятися красі, вичутти і зрозуміти глибину Тиші — йому обрій не будуть завузькі! Він побачить обрій куди ширші, чим на низах. Він побачить обрій такий широкий і далекий, якого ніколи, в ніяких обставинах не побачив би на низах...

Чорний Джек

Діялося це в одній з українських поселенчих колоній у Бразилії. В той час, коли багато людей мусіло покидати Рідний Край і шукати країну долі в різних країнах світу, між іншими тек і в незаселених та непрохідних областях Бразилії.

Кожна родина одержувала тоді чималий шмат землі покритий прастиром відвічним лісом, що його треба було самому викорчувувати і приспособити для управної ріллі, на площі під хату і господарські будинки. Праця була нелегка, але сокира і пила промощували поволі поселенцям дорогу для життя в бразилійському прадлісі.

Одній з українських родин місце припало для поселення під самим прадлісом і збудовані на ньому господарські будинки межували з його непрохідною гущею. Траплялося, що дівік звірі підходили до людських осель і пригадували нових поселенців, що проганяли їх все далі і далі в глибину прадлісу.

На викорчуваних чи випалених просторах прадлісу розгосподаровувалися наші поселенці, будували хати, будинки, заводили городи й поля.

Найбільшою небезпекою для поселенців були гадюки й вужі, особливо ж перші, що спричинювали багато шкоди серед людей і домашніх тварин. Тому теж батьки попредували часто-густо своїх дітей не відходити далеко від хати і не заходити до лісу. Але не заваждали цього слухали.

Одному малому хлопцеві Михасеві, що залишився з матір'ю на господарці в той час, як батько був зайнятий працею в лісі і в полі, трапилася пригода, що про неї й хочемо оповісти.

Михась — з'ївші снідання — завідував з хати і бавився на по-двір'ї, але потому припalo йому до вподоби місце за будинками на самому краю прадлісу. Тут він завів собі городчик, ставив собі хатки, майстрував і взагалі добре почувався. Інколи навіть забував і про те, що треба щось з'їсти і мати мусіця добре кликати, щоб він з'явився на друге снідання чи на обід.

Михась встановив собі такий звичай, що одержавши молоко і хліб на снідання, виходив із своєю пайкою за хату під ліс і там споживав її та далі спокійно продовжував свою забаву. Так приймні здавалося мамі.

Ніхто не бачив у поведінці Михасі нічого злого, тільки маті час тенько наказувала, щоб поза огорожу садиби не виходити ні кроку.

Раз Михасів батько, закінчивши скоріше як звичайно роботу, вернувся додому і побачив, як Михась біжить з горнятком молока і хлібом поза будинки осели. Засікавши птаха пішов за ним і побачив, як з дерева зсунувся величезний вуж і почав повзти до Михася...

Батько із страху закам'янів, не міг ворухнутися. Знав, що вужі цієї породи можуть і молоду корову задушити, така в них сила. Отімнівшись, побіг щосили до хати по рушницю. Був певний, що не побачив більше свого сина.

Але вертаючись з хати з рушницею, по дорозі зустрів Михася, що з порожнім горнятком біг веселий до дому.

Невимовно зраділи батько і маті, почали пригортати Михася, випитувати, чи не зробив йому що злого вуж.

Михась здивованій, не знати що казати, але потому розповів, що до нього кожного дня приходить в гості „пан-вуж”, п'є разом з ним молоко і нічого злого йому не робить. Випивши молоко, пан-вуж мандрує собі назад до лісу. Так буває щодня, коли Михась запізнюювався, „пан-вуж” чекає уже на нього під лісом. Молоко випиває обідва і потім гарно бавляться.

Про цю пригоду батько Михася розповів керівниківі наукової експедиції, що саме тоді досліджувала

Гутірка пластунок

Фото: Я. Вижницький

життя мало відомих звірів бразилійського праплісу і мала теж завдання ловити диких тварин живими і відстеляти їх до бразилійського зоологічного городу.

Керівник Експедиції доручив виносити молодою вужеві далі, що робила вже сама маті Михася, й одногоді робітникам почастіло вужа зловити живим. Керівник дуже дикував батькові Михася, що допоміг йому добути такого рідкого вужа.

**

„Пан-вуж” сьогодні в одному із зоопарків вигрівається до сонця і сплюгається через стальеву огорожу на дітей, яки його занубки відвідують — мабуть загаде Україна Михася в далекому бразилійському праплісі, що частував його кожного дня смачним теплим молоком на друге снідання.

Тварини це приятелі пластуства!
Сальче, ЛЧ.

САМІТНИЦІ ПИШУТЬ:

... Я ще живу споминами із табору. Тabor мене дуже подобався, передовсім вітри, такі настрої, повні веселого співу, дружби, тепла і гутірок, що я ніколи не забуду...

Мама була така рада, як дізналася, що я вже є розвідчиця, бо їй журнуло те, що я ні зможу бути іменованою на Листопадовому святі, а пропба є важка тільки в місяці. Але тепер це вже за меню і я ще раз за всю допомогу широ дякую... Також постараюсь прочитати декілька історичних повістей, щоб доповнити мої відомості про української літератури та історії.

Про перехід до 18-го курсені подбала якнайскоріше та негайно повідомляю Вас. Дорога Подруго!

Скоб!

Ольга Дигдалевич

...Ходжу до школи в Людвіві, що є віддалене від нас 3 мілі, добіджуючи шкільним автобусом. Я лише одна Українка в цілій школі, тому стараюся вести себе езаково, щоб гідно представляти Українців. Надроб'язкових предметів (буру) винчає спін та руаханку. Належу також до шкільних товариств „Фрідландін клуб“ та спортивного товариства Л. А. А. Товарищі від мене відчінні та добри, але найкращою моєю подругою є пл. уч. Тамара Янкевич, така ж самітниця як і я, до неї часто відвідує, а вона також відвідує мене, пропошу й зачислити до нашого гуртка самітниць, адресує зазуточ...

Раз на тиждень, в суботу маємо сходини в Кентоні, віддаленому від нас 10 миль. Там провадили я деякий час рій новаків а тепер виховує їх моя мама.

В квітні відвідувалася в Кентоні місцева філія У. К. Виставку українського народного мистецтва, а ми пластуни їм допомагали, і на відь танцювала гончака. Зиміку з цієї виставки у іворівському строю висилаю Вам, Подруго!

Ще раз дякую за надіслані вимоги до 3-ої проби та пам'яті щиро здоров'я.

Скоб!

Ділі Домбчевська

3 ЦІКАВОЇ ФІЗИКИ

ЗАХИСНЕ ЗАБАРВЛЕННЯ І ЗАХИСНИЙ КОЛІР

Забарвлення предметів відповідним колором робить їх непомітними для ока. До цього заважає вдається природа: наділяючи свої створіння „захисним“ забарвленням, вона в якнайшвидшому маштабі користується цим простим засобом, щоб захищати свої створіння від ворогів або полегшувати їм важку боротьбу за існування.

Те, що військові називають „захисним колором“ (охоронною барвою), зоологи називають захисним або охоронним забарвленням. Приклад такого захисту в тваринному світі можна навести цілі тисячі. Натрапляємо на них буквально на кожному кроці. Тварини, що живуть у пустині, мають здебільшого характерний жовтуватий „колір пустині“, відбачте цей колір і у лева, і у татах, і в ящірки, у павука, у черв'яка, словом у всіх представників пустинної фауни. Навпаки, тваринне населення снігових долин північчі — чи то нещечезливий полярний медвідь, чи лагідна гагара — наділени від природи білим забарвленням, що робить їх непомітними на таї снігу. Метелики і гусиниці, що живуть на корі дерев, мають відповідне забарвлення, що докладнісіше відтворює колір деревної кори.

Кожен пластун-збирач комах знає, як важко знайти їх через ідеальність захисного колору, яким наділила їх природа. Спробуйте спіймати зеленого коника, що цвірчить на луці коло ваших ніг, — ви не зможете

помітити його на зеленому фоні, що приховує його цілком.

Те ж саме стосується і мешканців води. Морські тварини, які водяться серед бурхів водорослей, всі мають „захисний“ бурій колір, що робить їх непомітними для ока. В зоні червоних водорослей переважає червоний „захисний“ колір. Сріблястий колір риб'ячої луски — теж „захисний“. Він обергає риб і від птахів, що підстерігають їх згори, і від хижаків водної стихії, що загрожують їм знизу. Водяна поверхня має дзеркальний вигляд не тільки тоді, коли дивиться згори, але ще більше при погляді знизу із самої гуцулі води („цилковите внутрішне відбиття“); з оцим близким майже металевим тлом зливается срібляста риб'яча дуска. А медузи інші вибрали своїм „захисним“ колором цілковиту безбарвність і прозорість, що робить їх невидимими у довколишній безбарвній і прозорій стихії.

Природа в цьому перевинчає далеко людську винахідливість. Багато тварин мають властивість змінювати видінок свого „захисного“ колору відповідно до змін у довкіллі. Сріблясто-блій, непомітний на тлі снігу, втратив би перевагу захисного забарвлення, коли б із розташуванням снігів не змінив колору своєї шкурки. Щовесни це біле звірятко одягає нову шубку рудого колору, що ідеально зливається з обарвленням вільного від снігу ґрунту, а як настає зима, горностай знову сивіє,

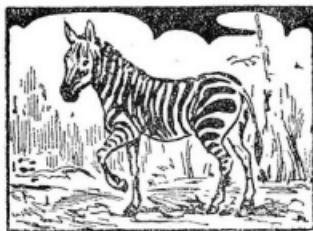

Пластуни радять

Фото: Я. Вікницький

захисні засоби

Люди переняли у природи цю корисну майстерність робити своє тіло непомітним, зливатися з довколишнім тлом. Яскраві фарби блискучого військового одягу минулих часів, що надавали такої малювничості картинам боїв, відійшли назавжди у минуле: іх витиснули знайомі нам однокольорові однострої „захисного кольору“. Сіра військо-

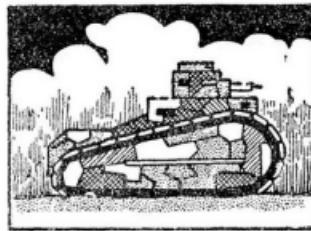

Захисне забарвлення в природі (Зебра) й у військовій справі (танк)

ва шинеля перемогла гарно вшитий іздоблений барвисто однострій — на сучасних полях бою не видно ні однієї яскравої плями. Сиросталеве обфарбування сучасних військових човнів чи кораблів — це також свого роду захисний колір, що робить судна малопомітними на тлі моря. Сюди ж належать і так звані „тактичні камуфляжі“: військове маскування окремих предметів — укріплень, гармат, танків, кораблів, — штучний туман чи мряка й інші подібні способи ошукування ворога. Габрій військовий, наприклад, маскують особливими сітками, в дірочках яких виплетені пучки трави. Вояки одягають спеціальні плащи чи покривають з пучками лика, обфарбованіми в колір трави і т. ін.

Захисним кольором, придатним для всякої обстановки, буда б дзеркална поверхня, яка відбиває тло.

Предмет з такою поверхнею автоматично набирає вигляду й обфарбовання свого довкілля: встановити наявність його з великої віддалі майже неможливо. Німці під час першої світової війни до деякої міри застосовували цей принцип для по-вітрелівів (цепелінів). Поверхня багатьох цепелінів була блискуча, алюмінієва, що відбиває небо і хмар; помітність такий цепелін під час його льоту дуже важко, особливо ж,

Фотографічний екслібріс Талі Фіголь (Джльськ, над книжками) і видрінаний на клішні надпис

фото: Д. Фіголь

ковим знаком. Пластуни, які вміють фотографувати, можуть скомпонувати собі екслібріс фотографічним способом. Це може бути портрет власника книжки з надписом „Ex Libris“ і його підписом, або це може бути фотографія приготованої композиції, краєвиду, будівлі та іншого із вілєтним надписом чи підписом. Предмети на фотографії повинні в якийсь спосіб характеризувати власника книжки, наприклад — філателіст може відфотографувати альбом з побільшувачом шкілом чи гарну марку, архітектор — якусь будівлю чи плян, астроном — телес-

ЧИ ТИ ВЖЕ МАЄШ СВІЙ ЕКСЛІБРІС?

Екслібріс (з латинського *Ex Libris*, дослівно „з книжок“) або книжковий знак — це рисунок відбитий друкарським або граверським способом на листку паперу, що його прилаштовують на відворотній стороні книжкової обертки або палітурки. Цей книжковий знак, надрукований або відбитий на окремім листку, вміщуючи на книжці замість підпису чи печатки її власника. Він визначає, що дана книжка є „з книжок“ чи „з книзозбирі“ такого то відповідного власника книжки. Знак, емблема чи цілій якийсь образ на екслібрісі повинен характеризувати власника книжки, що його ім'я і прізвище подане на рисунку окремо, чи вплетене в цілу композицію екслібрісу.

Екслібріс буває дуже часто мистецьким твором і його виконують мистецтвами різною технікою. Багато гарних книжкових знаків зробили такі відомі українські графіки, як Юрій Нарбут, Василь Кричевський, Павло Ковжун, Олена Сахновська, Петро Ходолій, Яків Гніздовський, Едвард Козак, Юрій Кульчицький та інші.

Маючи хоч би й невелику бібліотеку, справжній книголюб значить на ній право своєї власності книж-

Екслібріс англійського скавта-столяра
Фото: „The Scout“

скоп і зорянє небо і т. ін. Надпис (наприклад: *Ex Libris* Петра Павленка) повинен бути гарно виконаний і добре разміщений в цій композиції.

Для прикладу, як виглядає фотографічний екслібріс подаємо два зразки: один екслібріс виконаний українським фотографом Данилом Фіголем для Талі Фіголь ще в 1933 у Львові і другий екслібріс англійського скавта, що його репродукцію подав англійський скавтський часопис *The Scout* в числі за 19. листопада 1953 р.

НІЧ У ТАБОРИ

„Цей шум лісів, ці пахощі прекрасні!“

НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА СІРОГО ЛЕВА,
ГОЛОВНУ ПЛАСТОВУ РАДУ,
ГОЛОВНУ ПЛАСТОВУ БУЛАВУ,
КРАЄВІ ПЛАСТОВІ СТАРШИНИ,
ПРОВОДИ ПЛАСТОВИХ СТАНІЦЬ І ГРУП
І ВСЕ ПЛАСТОВЕ ТОВАРИСТВО В КРАЮ І У СВІТІ
З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
І НОВИМ РОКОМ ВІТАЄ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
ПЛАСТОВИХ ВИХОВНИХ ЖУРНАЛІВ
„МОЛОДЕ ЖИТТЯ І „ГОТУЙСЯ“”

З ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

НОВА КРАЄВА СТАРШИНА В АВСТРАЛІЇ

В місяці листопаді відбувся в Австралії Краєвий Пластовий З'їзд на якому обрано нову Краєву Пластову Старшину в такому складі: М. Меренін — голова, І. Берегулідюк — секретар, Тарас Грушкевич — скарбник і господар, Ярослав Кужіль — референт преси й інформації, В. Турчин — організаційний діловод, Е. Козолуковська — Краєва Командантка пластунок, А. Жуківський — Краєвий командант пластунів, Е. Бурачинський — референт Українського Пластового Сенаторату, Н. Грушевецький — діловод зв'язку, Члени Старшини: Л. Яришович, О. Якубовський, Р. Драган.

ІМЕНУВАННЯ ПЛАСТУНАМИ—СКОБАМИ

Краєвий Командант пластунів у З/Д призначив ступінь пластуна-скоба таким пластунам: ст. пл. Богдан Андріївич і ст. пл. Ярослав Палищко із Самостійного Гуртка УСПІ „Сіроманії“, ст. пл. Ігор Декайло і ст. пл. Богдан Шимта-Данько з 23. Куреня УСПІ „Червона Калина“, пл. юн. Орест Білоус, пл. юн. Іриній Герасим'як, пл. юн. Модест Захаренко, пл. юн. Константин Клюфас, пл. юн. Олег Клюфас, пл. юн. Олег Коверко — всі з III-го Куреня УПІО в Нью Йорку, пл. юн. Олег Василіщук, пл. юн. Андрій Головинський, пл. юн. Микола Кравців — всі з I-ого Куреня УПІО у Філадельфії, пл. юн. Олег Караван — підл. Курінь УПІО в Шпаківському, пл. юн. Ярослав Лучкін і пл. юн. Северин Палищко — сам. гурток УПІО в Нью Єйенвей.

ЛЕЩТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ

16-ий Курінь УСПІ „Бурлаки“ зорганізували в дні 26. грудня ц. р. з долученням Комітету спортивних ігриць української молоді лещтарські змагання у Вілмінгтоні, Н. Й. Участь у змаганнях взяли члени американсько-українських та канадсько-українських організацій молоді і спортивних клюбів. Точування враховане в програму Українських Спортивних Ігриць 1954/55. Знідомлення їз змагань подамо в черговому числі „М. Ж.“

ПЛАСТОВИЙ КАЛЕНДАРЕЦЬ НА 1955 РІК

Краєва Пластова Старшина у Злучених Державах Америки видала Календарець на 1955 рік, зредагований пл. сен. Геню Приблудою. В календарі, що має 128 сторін, крім календарної і пригодницької місць подані: пл. гімн і закон, історія скаванців, підсумки змагань, відзнаки та інші пластові знаці й вузли, картографія, найважливіші принципи добреї поведінки та інше. Календарець багато ілюстрований. Ціна 1 дол. Цей Календарець повинен знайтися в руках кожного пластуна і пластунки.

Зложені пожертви на пресоній фонд допомагають нам у великій мірі видавати „Молоде Життя“ й „Готуйсь“ правильно і безперервно.

Втримати рівновагу!
Вправи новозеландських скавтів під час
Зустрічі в Кентенбері (січень 1954)
Фото: „Jamboree“

Такий прекрасний цей шум лісів, що сторожили над нашим табором, що годі мені описати. Високі смреки, широкогілкісті дуби ніби якоюсь таємною мовою перекликалися. Берези і собі колисалися під тихим шепіт.

В таборі тихо. Сірі шатра, наче примари, маячили поміж деревами. Де-не-де залопотіла крильма пташка, перебиваючи спокій чудової місеччини ночі.

Стійкові чекають, коли засвіти свисток на нічну тишку, щоб могти спокійніше відкривати красу такої ної. На таборовій площі тихо, тільки посередині горить вогонь. Навколо ватри заміряні юначі постать — наче від хотіли охороняті вогонь від подиху вітру-стрибуна, якому забагається інколи попустувати, не дати загорітися вогнікові, загасити його. Але вогонь розгоряється що раз сильніше і що раз горячіше горіти юнацька сердце. Наші мрії зливають ген-ген понад високі Карпати, доганяючи Стрибожих унуків. Заміряні очі юначка відкриваються в полум'я, вібачаючи в ньому щось, чого ніхто не бачить, не збагачує.

Я гарно згадувати цю прекрасну картину, що її ніхто не в силі змалювати, ани переказати. Іскри летьять ген-ген понад хмари, гравіючись із вітром-стрибуном і гаснуть у повітря. „Ніч вже йде“ починається спочатку голосно і кінчиться все тихше і тихше. Гасне вогонь, але не згається мрії юнацьких сердць. Вони горять до сьогодні.

Скоро минають такі прекрасні ноћі, але їх сногад залишається в пам'яті на довгі-довгі роки.

Олена Літінська
пл. прихильника 5-го Гуртка
„Дзвіночки“

ПЛАСТОВИЙ ГУМОР

МІЖ ШОТЛЯНДСЬКИМИ СКАВТАМИ

Два шотландські скавти Мек і Сен сиділи разом під час обіду в скавтському таборі і Сен уявляв собі з полумінка — на велике обурення Мека — більшій кусець риби.

— Ти дуже невіночаній! — сказав Мек з доганкою. Я на твоєму місці взяв би більший кусець риби.

— Шо ти кажеш? відповів Сен з повинними устами іди. — Ти можеш взяти його. Я тобі сам його і лишив.

З ФУДЖІЯМИ УНИЗ

В останньому листі я розповів, як я виходив на гору Фуджі. Сьогодні хочу спісати трохи моїх вражень про те, як я сходив униз із Фуджіями.

Після однієї години ходи вниз зустрів я типових фуджійських „гоподріпів“. Це були 30 до 40-літні чоловіки з широкими, плетеними з рижкової соломи, грибоподібними капелюхами, вдягнені в білу легку полотняну накидку чи сорочку, в тіні білі штані і в більші полотняні виступиці, до яких причіплено солом'яна підошва, щоб не согнатися по поганій. В них черевиках-виступи-

даючісь — гусаком під гору. Всі вони були вдягнені в установлений для прочан на Фуджіяму, описаний вище одяг. Коли вони наблизились я побачив, що між ними було й одна жінка. Перших двох держались за шнурок і всі разом, повагом ішли нога в ногу і щораз один з них викликав: „рокон съзоъ“*. Я записав собі оті чарадійні слова і вернувшись до Тачікави, розпитував про їх значення, про що скажу пізніше.

Отак вони, „рокон - съзоъчи“, пройшли мимо мене і на спині в кожного з них я побачив коробку

три і пів години на північний схід від Токіо — де теж чимало (якісь 20) різокольорових святинь із містецькими різьбами. З Йокогами — п'ять годин ізда від Токіо — не вівся ніяких цікавих вражень.

Закінчу свого листа згадуванням вище „рокон съзоъ“. Розпитував я про нього Японців у Тачікаві, але вони пояснювали мені дуже невідразні з іх пояснень я тільки зрозумів, що це якася покута за гріхи. Аж раз, вертаючись поїздом до Гоккайдо, зустрів я Японця, що говорив добре по англійськи, і він пояснив мені таємниче „рокон съзоъ“ так: В буддійській релігії є вірування, що людина має шість головних гріхів. „Рокон“ значить шість, „съзоъ“ — гріхи і ціла фраза визначає: бережі мене від шести гріхів!

Денис В.

НОВІ ПЛАСТОВІ ВИДАННЯ

Пластовий Листок. Для внутрішнього вживання українських пластунів і пластунок у ЗДА. Видав Краївська Пластова Старшина в ЗДА. Ною Іорку — Дітройт, жовтень-листопад 1954. ч. 6 (43) 4-ка, стор. 10. Ціна.

Вогонь Орлиної Ради ч. 9. Орган Орлиного Круга при Головному Булавину УПН-ів. 4-ка, стор. 33. Ціна.

Матеріали для новацьких виховників — братків і сестричок.

Листи Дружнього Зв'язку. Бюлетень 1-го Курина Уладу Пластунів Сеніорів ім. Степана Тисовського. Стемфорд, Конн. ЗДА, 1954. ч. 4 (25). Ціна.

Дорогому Пластовому Новакту і Пластовому Братьству в Балтиморе, Клівленді і Лорейні складаю щиру подяку за особисті відвідання мене в шпиталі та в хаті за прислані письменні поздоровлення в час моєї і моєї дружини зі зникненням в автіві катастрофи в дні 27. вересня 1954.

Скобі!
РОМАН КЛОС

Хатки-крамнички на верху гори Фуджі

цих великий палець відділений, підібно як в рукавицях з одним пальцем. Цей тип гумових чи подоттягувальних черевиків носять Японці, якщо вони практикують позу хатто на двох. Для мандрівок на Фуджіяму вжи-вають вони таких же, тільки білі барви. На плечах в цих чоловіків на сорочці різni написи, знаки, пе-чатки, малюнки синім чи чорним кольорами. На поясі з боку малень-кій (на яких 4 інчи) мідянин дзвіночок. Інколи мають вони з собою своє-власну „столітні“ палицю, з якою мабуть — ще бувши хлопцями — дряпалися на Фуджіяму. З їхньої по-ведінки видно, що вони оце мандріування на Фуджіяму вважають по-важною, святою і почесною службою чи пак жертвою. Чув я від людій, що кожен Японець хоч раз у житті мусить дряпатися на Фуджі-яму.

Сходячи отак униз, я побачив дуже цікаву картину: яких 20 ярдів від мене семеро людей ішло — гой-

з харчами — широку 5 інчів, високу 2 інчі, довгу 20 інчів. Коробка вкрита сірим полотном була перевішена через плече. Оце, подумав я, мусить бути типово „столітні“ фуджійська ідунка-торбина. Так ішли ці семеро під гору, а я з друзями, минаючи їх, сходив униз крізь імпу хмарин. Подорож відфотографував я кам'яні хатки-колиби, статуї Будди, кіоски з харчами і біля 10-ої години я опинився на краю лісу, що кріє все узбіччя Фуджі. Звідси вже — ідучи цим гаем-раем-холодочком — ми дійшли до автобусової станції і автобусом доїхали до Фуджі-йоши. Ще трохи і я втомлений, але вдоволений, що був на найвищій горі в Японії (12365 фітів) і з різними фуджійськими скарбами вернувся до Тачікави.

Ще кілька днів потому я присвятив поїздці до Комакури — одна година ізда від Токіо — де є Великий Будда із бронзи і багато різно-ко-лірових святинь. Був я і в Нікко —

Молоде Життя
АУТОРІЧНА ПАСТУРНА МОДУЛЬНА

„МОЛОДЕ ЗНУПТИА“, Journal for
Ukrainian Youth
Видає „Пласт“, Організація Української
Молоді

Published by PLAST, Ukrainian Youth
Organization, Inc. Detroit, Mich. Pa. USA
Редактор Колега

Загальна Редакція й Адміністрація вихов-
них журналів: Богдан Краївський
2011 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA 30, Pa. USA

Ціна \$20.00. Річна передплата (10 місяців
крім вакації) — \$2.00.

Друкарня „Дніпро“, 77 Іст Ст. Маркс Па.
Ною Іорк.